

6. A/ Opera

- opera vznikla v baroku, prechádzala rôznymi reformami a štádiami, až sa v období romantizmu vykryštalizovala do dnešnej podoby
- bola rozšírená najmä v Tal., Franc., Nemecku
- rozoznávajú sa opery komické a vážne
- v 19. stor. sa o rozvoj tal. opery zaslúžili: Rossini, Bellini a hlavne Verdi
- Giuseppe Verdi - študoval na gymnáziu, na konzervatórium ho neprijali, hudbu študoval súkromne.
  - oženil sa, mal 2 deti
- svoje opery uvádzal v La Scale
- prvá opera - Oberto
- presťahoval sa do Milana- prežil krízu- zomrela mu žena a obe deti- napísal Nabucco
- námety na opery čerpá z dejín a klasických literárnych námetov
- Tvorba - 3 obdobia: 1. opery: Oberto, Nabucco
  - 2. op. Rigoletto, Traviata, Trubadúr
  - 3. op. Aida a Otello
- spôsob spevu v Tal. BEL CANTO
- Rigoletto - tragédia hrbatého dvorného šaša podľa V. Huga
- Trubadúr - dráma zo stredovekého Španielska o žiarlivosti a pomste

Traviata - tragický osud ženy

Aida - na objednávku egyptskej vlády ku príležitosti otvorenia Suezského prieplavu

Otello - podľa Shakespeara

NEMECKO

zakladateľ - Carl Maria von Weber opera Čarostrelec - nemecká národná opera

Richard Wagner - reformoval Gluckovu operu - zavádza nekonečnú melódiu, dôlež. miesto má orchester, zavádza príznačné motívy, opera má bohatú harmóniu

tetralógia oper Prsteň Niebelungov - 1. Zlato Rýna

2. Valkýra

3. Siegfried

4. Súmrak bohov

námet čerpá
zo severskej mytológie

op. Tristan a Izolda - tragédia lásky

Giacomo Puccini: Tal.

op. Bohéma, Tosca, Madame Butterfly

B/ G. Verdi: Nabucco

- opera v 4 dejstvách, námet zo Starého Zákona, oslobodenie židovského národa z babylonského zajatia

opera= divadelná hra, v ktorej herci svoje úlohy spievajú so sprievodom orchestra

- časti - árie-sólový spev, duetá, recitatívy, zbory, balet

- delí sa na dejstvá a obrazy

- text opery=libreto - niekedy ho píše aj sám skladateľ, väčšinou však libretisti

- každá opera začína predohrou

C/ Melodické ozdoby

- vznikli v 17. a 18. storočí

- ozdobujú hlavné tóny melódie vedľajšími tónmi vrchnými alebo spodnými, resp. oboma

- vyznačujú sa malými notami alebo značkami pri hlavnej note

PRIRAZ - krátka vedľajšia nota pred hlavnou notou

SKUPINKA - niekoľko drobných nôt pred hlavnou notou

NÁTRYL - striedavá vrchná sekunda

NARAZ al. MORDENT - striedavá spodná sekunda

TRILOK - rýchle pravidelné striedanie hlavného tónu s vrchnou malou alebo veľkou sekundou

OBAL - hlavný tón obalený vrchnou a spodnou sekundou, začína vrchnou